

Ekonomika – řeší konkrétní hospodářské situace

Ekonomie – vědní disciplína stará asi 2 století (vznikla ve 2. polovině 18. století). Za zakladatele je označován **Adam Smithe** (Smis), který napsal knihu „**Bohatství národů**“ a od té doby nastává rozvoj ekonomie jako vědy.

V rámci ekonomické teorie rozlišujeme:

Mikroekonomie – zkoumá domácnosti, podniky, stát

Makroekonomie – zkoumá vývoj ekonomiky jako celku, o vyspělosti jednotlivých ekonomik vypovídá hrubý domácí produkt, míra nezaměstnanosti, míra inflace.

Trocha historie:

1918 – 1939 – První republika, tržní ekonomie, orientace na USA a západní země

1939 – 1945 – protektorát „Čechy a Morava“

1945 – 1989 – socialistický stát, socialistická příkazová ekonomika, plánovaná ekonomika, pětiletky

A) Potřeba – se rozumí to, co člověk potřebuje k životu, aby byl šťastný, je to pocit určitého nedostatku, který se člověk snaží odstranit a to formou spotřeby a služeb.

Potřeby dělíme na:

Hmotné (materiální) – vyjadřují naše požadavky mít věci a užívat je (auto)

nehmotné (duchovní) – vyjadřují naše požadavky mít určité vlastnosti (umět řídit auto)

Potřeby se liší u různých skupin obyvatelstva, potřeby jsou podmíněny příjmy. Potřeby se uspokojují výrobky (v ekonomice nazýváme výrobky statkem) a službami.

Hmotný statek – každá věc k uspokojování potřeb (chléb, voda)

Nehmotný statek – duševní výkon člověka

Volný statek – poskytuje příroda

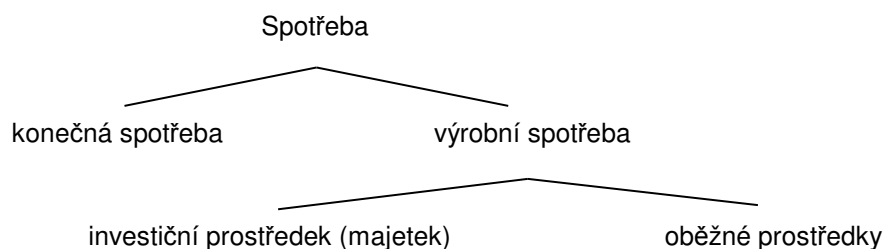
B) Služby – cizí činnosti sloužící k uspokojování lidských potřeb

Služby osobní – směřují přímo k člověku (lékař, holič)

Služby věcné – obnovují nebo zlepšují hmotné statky (oprava TV, nátěr oken)

C) Spotřeba – naše potřeby uspokojujeme prostřednictvím spotřeby statků a služeb. Tyto statky někdo vyrobil a poskytuje je za úplatu. Produkce a poskytování statků a služeb za úplatu nazýváme hospodářskou činností. Některé statky a služby slouží ke konečné spotřebě, další statky jsou určeny k další výrobě, tedy k výrobní spotřebě.

D) Investiční, hmotný a oběžný majetek

a) členění investičního majetku

- **hmotný** – pořizovací cena vyšší než 40000 Kč a životnost delší než 1 rok
 - **movitý** – auto soustruh
 - **nemovitý** – továrna, pole, hala, komín (vše spjato se zemí)
- **nehmotný** – pořizovací cena je vyšší než 60000 Kč a životnost delší než 1 rok (know-how, licence, patenty)

b) finanční investice

- peněžní prostředky, které jsou určeny k dalšímu zhodnocení a získání kapitálu
- investiční majetek je majetek, který podniku slouží déle než 1 rok a neopotřebovává se najednou, ale postupně, jeho opotřebení je vyjádřeno formou odpisů.
- oběžný majetek je majetek jehož pořizovací cena je nižší než 40000 Kč a životnost kratší než 1 rok.

Peníze ⇒ materiál (polotovary) ⇒ výrobek ⇒ pohledávka

Oběžným majetkem se nazývá proto, že je neustále v oběhu (pohybu), vyskytuje se v podniku v různých formách, mění svůj charakter a jedna jeho forma přechází ve druhou.

E) Životní úroveň – stupeň uspokojování hmotných a nehmotných potřeb lidí, čím vyšší je výkonnost hospodářství, tím vyšší je životní úroveň. Výkonnost hospodářství představuje množství statků a služeb, které se v něm za určité období vytvořilo (1 rok).

Výkonnost hospodářství (ekonomiky) vyjadřuje hrubý domácí produkt HDP, vzhledem k tomu že statky a služby si můžeme opatřit pouze prostřednictvím peněz, ukazatelem životní úrovně je reálná mzda.

reálná mzda – vyjadřuje kupní sílu mzdy

nominální mzda – vyjadřuje množství peněz, které jsou pracovníkovi vyplaceny

F) Životní prostředí (ekologie) – součástí životní úrovně, životním prostředím je vše co obklopuje člověka, tedy hmotné prostředí, ve kterém člověk pracuje, odpočívá a tráví volný čas.

Ekologie – věda, zabývající se životním prostředím